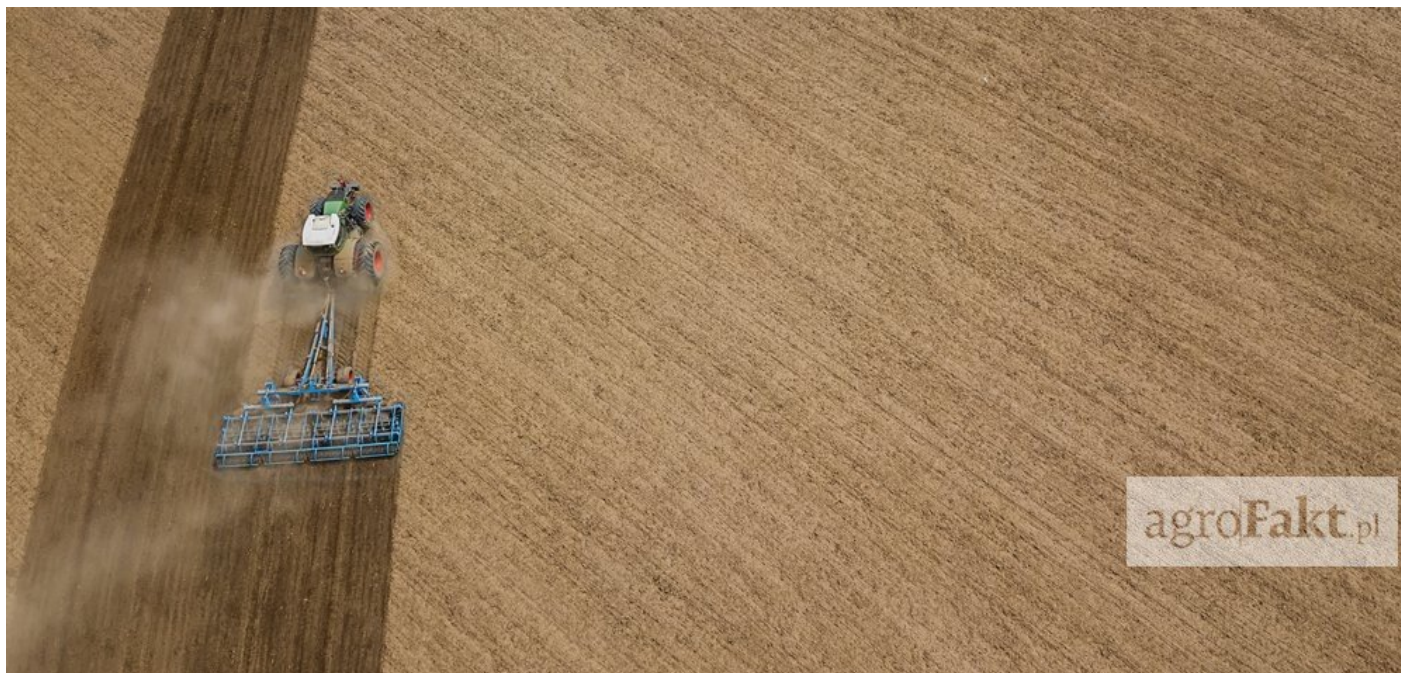

Uproszczona technika uprawy w odchwaszczaniu

Autor: Adam Paradowski

Data: 18 kwietnia 2018

Aktualnie w uprawie roli panują trendy przechodzenia z metod tradycyjnych do uproszczonych, takich jak uprawa bezorkowa, czyli: powierzchniowa, zerowa i tzw. siew bezpośredni. Uproszczona technika uprawy jest wybierana przede wszystkim przez względy ekonomiczne.

Największe zainteresowanie tą formą uprawy gleby jest charakterystyczne dla największych gospodarstw. Na dużych arealach, korzyści finansowe spowodowane niższymi nakładami na uprawę są najszybsze i najbardziej odczuwalne. Stosowanie uproszczeń w uprawie roli wymaga od producentów rolnych rozsądnego postępowania.

fot. Łukasz Wasak

Aktualnie w uprawie roli panują trendy przechodzenia z metod tradycyjnych do uproszczonych, takich jak uprawa bezorkowa.

Musi ono umożliwić wykorzystanie wszystkich zalet oraz jednocześnie ograniczyć ujemne skutki tej uprawy.

Uproszczona Technika Uprawy

W tym miejscu można przystąpić do niekończącej się dyskusji na temat wad i zalet uproszczonej techniki upraw. Zwolennicy i przeciwnicy prześcigają się w wariantach, alternatywach, argumentach i wszystkim, co za i przeciw. Z ogromu informacji wynika z pewnością jedno: poza mulczowaniem, uproszczona technika uprawy wpływa na zwiększenie zachwaszczenia.

W ramach uproszczonej techniki uprawy (UTU) i metod zbliżonych można wyróżnić:

- **uprawę powierzchniową**

(tzw. uprawa uproszczona, bezorkowa, ograniczenie głębokości uprawy)

- **uprawę zerową**

(z pominięciem jakiegokolwiek uprawy mechanicznej, przy pomocy siewnika siewu bezpośredniego)

- **uprawę konserwującą**

(mulczowanie, czyli pokrycie gleby resztkami roślinnymi pochodzącymi z rośliny okrywowej, np. facelia, gorczyca, rzodkiew lub resztkami poźniwnymi; siew za pomocą odpowiednio przystosowanych siewników)

- **uprawę pasową**

(tzw. technologia strip till stanowi pewien kompromis pomiędzy uprawą płużną a całkowitym brakiem uprawy. Polega na spulchnieniu pasa roli o szerokości 20-30 cm, w którym zostają wysiane nasiona, głównie roślin uprawianych w szerokich międzyrzędziach. Jej modyfikację można również stosować w zbożach)

fot. AgroFakt

Co to jest UTU?

Początek nieselektywny

Mulczowanie, czyli pokrycie gleby resztkami roślinnymi pochodzącymi z rośliny okrywowej, np. facelia.

W omówionych systemach bezorkowych, ogranicza się do minimum lub w ogóle nie wykonuje się zabiegów mechanicznych od zbioru rośliny poprzedzającej do siewu rośliny następczej. **W takiej sytuacji nieodzwonne jest stosowanie herbicydów nieselektywnych w celu zniszczenia chwastów i ewentualnie samosiewów przedplonu.** Środki te równocześnie nie mogą zalegać w glebie i szybko ulegać biodegradacji ze względu na nieomalże bezpośredni, po zabiegu, siew rośliny uprawnej. Do tego celu praktycznie nadaje się tylko **jedna substancja czynna – glifosat.** Reprezentowana jest przez ponad 80 produktów handlowych z najbardziej popularnymi różnymi formami użytkowymi preparatu Roundup na czele.

Zwalczanie chwastów

fot. pixabay.com

Ostrożeń polny

W zależności od parku maszynowego, co najmniej kilka dni przed zabiegiem należy stosować w uprawie powierzchniowej narzędzia spulchniające, pobudzające chwasty do wschodów. Zwalczając gatunki jednoroczne najlepiej jest je niszczyć w fazie siewek. Jednak z zabiegiem nie należy zbyt szybko się spieszyć, by dać „szansę” wzejścia wszystkim chwastom (jak największej liczbie). Chwasty do 10 cm wysokości wymagają **dawki 700 g s.cz glifosatu/ha**, a chwasty starsze, w tym samosiewy rzepaku, należy zwalczać stosując glifosat w **ilości 1000 g s.cz/ha**.

Zastosowanie glifosatu na chwasty

Perz właściwy Źródło: agrofoto.pl; użytkownik: agrolnik517

Ograniczenie uprawy płużnej nie powoduje zniszczenia głębiej położonych struktur korzeniowych (np. kłącza), które są źródłem odrostów głównie takich gatunków, jak bylice, ostrożeń polny, mniszek lekarski, perz właściwy czy powój polny. Tego typu gatunki chwastów wymagają zastosowanie **glifosatu w granicach 1100-1400 g. s.cz.**

Jak działa mulczowanie?

Mulczowanie ogranicza i opóźnia wschody chwastów. Niestety jednak nie zabezpiecza plantacji całkowicie przed zachwaszczeniem, stąd analogiczne zabiegi należy wykonać na polach mulczowanych, a jedyną różnicą jest wykonanie oprysku później.

Kontynuacja odchwaszczania

fot. Łukasz Wasak

Uproszczona technologia uprawy

Uproszczona technika uprawy powoduje, że wszystkie osypane nasiona chwastów znajdują się na powierzchni gleby lub w warstwie gleby maksymalnie na głębokości do 5 cm. **Zastosowany glifosat zniszczy jedynie chwasty w fazie powschodowej.** Gatunki sterowane kalendarzem fenologicznym, np. ciepłolubne wymagają dodatkowych zabiegów herbicydowych. W miarę możliwości należy wykonać zabiegi środkami, które stosunkowo wolno się przemieszczają.

„Brak odwracania gleby sprzyja zwiększeniu zachwaszczenia powierzchni uprawowej.”

Ich długa obecność w wierzchniej warstwie gleby gwarantuje zniszczenie ich już w fazie kielkowania. Również efekty zwalczania chwastów mogą okazać się lepsze na glebach ciężkich o braku przepuszczalności. Z drugiej strony na takich glebach należy stosować dawki wyższe (droższe), ponieważ część substancji czynnej unieruchomi kompleks sorpcyjny.

UTU w zbożach ozimych

W zbożach ozimych sianych metodami uproszczonymi, podobnie jak w sianych tradycyjnie, ochronę przed zachwaszczeniem (pomijając stosowanie glifosatu) należy rozpocząć podczas jesieni i jeżeli to konieczne, w ramach zabiegów korekcyjnych kontynuować wiosną. Ogólnie dobór herbicydów w późniejszym okresie powinien być zgodny z ogólnie przyjętymi zaleceniami (rejestracja) dla danej rośliny uprawnej.

fot. AgroFakt

Uproszczona technia uprawy

Zachwaszczenie

Uproszczona technika uprawy zastosowana przez plantatorów zachęca, ale także zyskuje przeciwników. Po jednorocznym niepowodzeniu rezygnują lub zadowoleni kontynuują ten sposób uprawy nieprzerwanie przez wiele lat. Jest jeden czynnik, który może ten proces zakłócić. Ma to związek z zachwaszczeniem.

Najczęstszym powodem jest wymarzniecie odchwaszczanych jesienią ozimin

Najczęściej powodem jest wymarzniecie odchwaszczanych jesienią ozimin, ale również może to być konieczność likwidacji plantacji jarej z zupełnie innych przyczyn (szkodniki, choroby i inne).

W przypadkach likwidacji odchwaszczanych chemicznie plantacji najczęściej zalecanym postępowaniem umożliwiającym siew rośliny następczej jest głęboka, a co najmniej wykonana na 15 cm orka. W takim momencie cała filozofia uproszczonej uprawy może lec w gruzach. Trzeba zaorać lub ugorować.

Plantatorzy oceniają

fot. fotolia

Uprawa pasowa (tzw. technologia strip till) stanowi pewien kompromis pomiędzy uprawą płużną a całkowitym brakiem uprawy)

Uproszczona technika uprawy z pewnością jest „modna”, ale jeszcze trudno powiedzieć, że popularna. Stąd też znaczne zainteresowanie wypowiedziami plantatorów, którzy tej metody „spróbowali”. Dość jednoznaczne są stwierdzenia dotyczące problemu zachwaszczenia. Do często spotykanych spostrzeżeń należą wypowiedzi typu: „[...] *minusami wynikającymi z rezygnacji z uprawy mechanicznej jest wzrost zachwaszczenia*”. To wszystko prawdziwe spostrzeżenia. Ale zapoznając się z opiniami należy także mieć „włączony” filtr. Można spotkać i takie: „*Wzrost zachwaszczenia jest przyczyną do stosowania większych ilości herbicydów, co zwiększa koszty uprawy i może powodować uodpornienie się chwastów na substancje aktywne herbicydów – powstanie osobników odpornych*”.

„Wadą jest znaczny wzrost zachwaszczenia łąnu”

Ostrożnie z herbicydami

Otóż plantatorów ostrzega się przed racjonalnym i rozsądnym obniżaniem dawek herbicydów, które mogą spowodować mutacje, co właśnie może być przyczyną uodpornień. Natomiast stosowanie większych ilości herbicydów może być niezgodne z prawem, zwiększać koszt i być niezgodne z metodami integrowanymi. Z pewnością całkowite zniszczenie chwastów nie będzie miało wpływu na ich uodpornienie.